

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK2-421/17/11/EBK

Warszawa, dnia 23 sierpnia 2011 r.

DECYZJA Nr DKK - 94/2011

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek SITA Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez SITA Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kontroli nad Przedsiębiorstwem Robót Sanitarno-Porządkowych S.A. z siedzibą w Gdańsku.

Uzasadnienie

W dniu 24 maja 2011 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu przez SITA Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, zwaną dalej „SITA Polska” lub „Wnioskodawca”, kontroli nad Przedsiębiorstwem Robót Sanitarno-Porządkowych S.A. z siedzibą w Gdańsku, zwaną dalej „PRSP”, tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej także „ustawą”.

W związku z faktem, iż:

- 1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:
 - łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji –

przekroczył na świecie równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy,

- przejęcie kontroli przez jednego przedsiębiorcę nad innym przedsiębiorcą jest sposobem koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy,

2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji,

zostało wszczęte, na podstawie art. 49 ust. 2 w związku z art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy, postępowanie antymonopolowe w przedmiotowej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadomił Wnioskodawcę pismem z dnia 6 czerwca 2011 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

SITA Polska – prowadzi działalność w zakresie gospodarki odpadami i utrzymania czystości w ponad 20 miastach w Polsce. Oferuje kompleksowe usługi obejmujące:

- zbiórkę odpadów komunalnych, przemysłowych i niebezpiecznych,
- zbiórkę selektywną i sortowanie odpadów,
- recykling, odzysk surowców wtórnych, odzysk biologiczny i energetyczny,
- produkcję paliw alternatywnych (RI~F),
- unieszkodliwianie odpadów przez spalanie lub składowanie,
- utrzymanie czystości,
- usługi asenizacyjne,
- usługi specjalistyczne dla przemysłu,
- oczyszczanie gleb.

Posiada 11 zakładów przetwarzania odpadów, 3 zakłady produkcji paliw alternatywnych, 4 składowiska (w tym jedno na obszarze województwa pomorskiego), 3 sortownie i jedną kompostownię.

SITA Polska kontroluje 22 spółki zależne, z których 20 prowadzi działalność w zakresie gospodarki odpadami w ponad 20 miastach w Polsce. Do grupy SITA Polska należy

m.in. SITA Pomorze sp. z o.o. z siedzibą w Kościerzynie („SITA Pomorze”)¹, prowadząca działalność na obszarze województwa pomorskiego.

SITA Polska jest częścią międzynarodowej grupy Suez Environnement Holding BE, prowadzącej działalność w dziedzinie gospodarki wodnej i odpadowej, która wchodzi w skład kontrolowanej przez państwo francuskie grupy GdF-Suez S.A. z siedzibą w Paryżu, działającej w szeroko rozumianej branży energetycznej (gaz, elektrownie wiatrowe, jądrowe), a także w sektorze środowiska naturalnego (promocja zielonej energii, walka ze zmianami klimatycznymi).

W Polsce do grupy GdF-Suez należy, poza SITA Polska, 16 spółek prowadzących działalność w zakresie m.in.:

- produkcji energii odnawialnej, przede wszystkim farm wiatrowych,
- usług projektowych, instalacyjno-montażowych, budowlano-remontowych i eksploatacyjnych dotyczących instalacji ciepłowniczych,
- prac eksploatacyjnych, serwisowych, remontowych i modernizacyjnych urządzeń elektrycznych i energetycznych,
- badań i analiz technicznych w sektorze energetycznym,
- usług inżynierskich i montażowo - rozruchowych w zakresie wykonawstwa oraz eksploatacji układów automatyki przemysłowej,
- montażu i eksploatacji instalacji elektrycznych w przemyśle, energetyce oraz budownictwie,
- sprzedaży materiałów elektrycznych,
- projektowania i konstruowania instalacji,
- wykonywania projektów i studiów wykonalności w dziedzinie infrastruktury (gospodarka wodna, transport),
- projektowania i budowy oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody.

PRSP – prowadzi działalność w zakresie transportu odpadów stałych i płynnych, gospodarki odpadami i surowcami wtórnymi oraz świadczenia usług porządkowych, oferując szeroki zakres powiązanych usług firmom, jednostkom samorządowym oraz klientom indywidualnym. Działalność Spółki nie wykracza poza obszar województwa pomorskiego. Akcjonariuszami PRSP są [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 1 załącznika do decyzji].

¹ powstała z dniem 3.01.2011 r. wskutek połączenia SITA Kościerzyna sp. z o.o. z siedzibą w Kościerzynie oraz SITA Tczew sp. z o.o. z siedzibą w Tczewie

Podstawa prawna i cel gospodarczy koncentracji

Koncentracja została zgłoszona w trybie art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy i polega na przejęciu przez SITA Polska kontroli nad PRSP w drodze nabycia akcji tej Spółki. Podstawę zgłoszonej operacji stanowi [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 2 załącznika do decyzji].

Jako przyczynę koncentracji Wnioskodawca wskazał [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 3 załącznika do decyzji].

Zdaniem Wnioskodawcy połączenie potencjałów uczestników koncentracji pozwoli na [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 4 załącznika do decyzji].

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9 ustawy, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. Rynek ten wyznaczają dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 134, poz. 937), organ antymonopolowy uznał, iż:

a) koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na:

- ***rynek odbioru odpadów komunalnych w mieście Gdańsk,***
- ***rynek odbioru odpadów komunalnych w mieście i gminie Tczew,***
- ***rynek odbioru odpadów komunalnych w mieście Pruszcz Gdański,***
- ***rynek odbioru odpadów komunalnych w gminie Żukowo,***
- ***rynek odbioru odpadów komunalnych w gminie Kolbudy,***
- ***rynek odbioru odpadów komunalnych w gminie Trąbki Wielkie.***

W rozpatrywanej koncentracji wspólnymi produktowo rynkami właściwymi dla uczestników koncentracji, na których obaj prowadzą działalność, są rynki:

1. odbioru nieczystości ciekłych,

2. odbioru odpadów niebezpiecznych i przemysłowych,
3. oczyszczania ulic i dróg (oczyszczanie letnie i zimowe),
4. pielęgnacji terenów zielonych
5. odbioru odpadów komunalnych.

Charakterystyka rynków wspólnych

Rynek odbioru nieczystości ciekłych

W przypadku szeroko rozumianego rynku odbioru nieczystości ciekłych można wyróżnić 2 rynki właściwe, tj. lokalny rynek odbioru ścieków za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej, ograniczony geograficznie zasięgiem infrastruktury, tj. sieci kanalizacyjnej na określonym obszarze, oraz rynek odbioru nieczystości ciekłych, gromadzonych przejściowo w zbiornikach bezodpływowych (szamba), za pośrednictwem wozów asenizacyjnych od ich właścicieli, na którym działają uczestnicy koncentracji.

W opinii Prezesa Urzędu ten drugi rynek jest również rynkiem lokalnym, którego zasięg ogranicza się do terytorium gminy. Takie ujęcie rynku właściwego geograficznie wynika z barier prawnych związanych z wejściem na ten rynek. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2005 Nr 236, poz. 2008 ze zm.) – dalej „ustawa o utrzymaniu czystości”, wejście na omawiany rynek jest uzależnione od spełnienia wymagań określonych przez gminę dla przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności w powyższym zakresie oraz od wymagań zawartych w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie.

Jak wynika z informacji przekazanych przez Wnioskodawcę SITA Pomorze prowadzi działalność na rynkach lokalnych 8 gmin województwa pomorskiego (Kościerzyna miasto, Somonino, Karsin, Dziemiany, Lipusz, Kościerzyna, Nowa Karczma i Stara Kiszewa), natomiast PRSP - 4 gmin miejskich (Gdańsk, Gdynia, Tczew i Pruszcz Gdański). Udziały uczestników koncentracji w rynkach poszczególnych gmin nie przekraczają [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 5 załącznika do decyzji] %, z wyjątkiem miast: Pruszcz Gdański, w rynku którego PRSP posiadał w 2010 r. udział wynoszący ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 6 załącznika do decyzji] % oraz Kościerzyna, gdzie udział SITA Pomorze wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 7 załącznika do decyzji] %. Z uwagi na fakt, iż uczestnicy koncentracji nie prowadzą działalności na obszarze tych samych gmin, można w przypadku

odbioru nieczystości ciekłych stwierdzić, iż działają oni na rynkach rozłącznych geograficznie.

Rynek odbioru odpadów niebezpiecznych i przemysłowych

Odpadami niebezpiecznymi są odpady szczegółowo określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz.1243, ze zm.), dalej „ustawa o odpadach”. Zgodnie z art. 25 tej ustawy wytwórca odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami podmiotom, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie takiej działalności, a prowadzący transport odpadów jest obowiązany do ich dostarczenia podmiotom wskazanym przez wytwórcę odpadów. Wyznaczając rynek geograficzny dla tej działalności należy wziąć pod uwagę duże rozproszenie i niewielką liczbę miejsc utylizacji i składowania odpadów niebezpiecznych w zależności od rodzaju odpadów, ostrzejsze niż w przypadku rynku wywozu śmieci (odpadów komunalnych) wymagania techniczne dotyczące środków i sposobu transportu odpadów niebezpiecznych, co ma wpływ na liczbę podmiotów oferujących te usługi, charakter podmiotów wytwarzających takie odpady (przemysł ciężki, chemiczny), wysoką w porównaniu z rynkiem wywozu odpadów komunalnych cenę jednostkową za kilogram wywiezionych odpadów oraz zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych obejmujące z reguły cały kraj.

Wszystkie te czynniki, a przede wszystkim odległość między miejscem wytwarzania odpadów a miejscem ich utylizacji powodują, że transport odpadów niebezpiecznych faktycznie odbywa się na terenie całego kraju, zatem rynkiem geograficznie właściwym dla wywozu odpadów niebezpiecznych jest w opinii organu antymonopolowego teren całej Polski.

Jak wynika z informacji przekazanych w zgłoszeniu z ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 8 załącznika do decyzji] % odpadów niebezpiecznych odbieranych i transportowanych przez Grupę SITA ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 9 załącznika do decyzji] % jest zagospodarowywane w instalacjach spółek wchodzących w skład tej grupy, tj. SITA Starol sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie oraz SITA Radom sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu do produkcji paliw alternatywnych, a pozostałe ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 10 załącznika do decyzji] % Grupa SITA przekazuje do innych instalacji bądź czasowo magazynuje.

Oszacowany przez Wnioskodawcę udział uczestników koncentracji w krajowym rynku wywozu odpadów niebezpiecznych stałych i ciekłych wyniósł w 2010 r. w przypadku Grupy SITA ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 11 załącznika do decyzji] %, a PRSP – ok.

[tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 12 załącznika do decyzji] %, natomiast udział tych przedsiębiorców w krajowym rynku wywozu odpadów niebezpiecznych stałych wyniósł w tym samym roku odpowiednio ok [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 13 załącznika do decyzji]% i poniżej [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 14 załącznika do decyzji] %. Jako głównych konkurentów na tym rynku Wnioskodawca postrzega firmy specjalizujące się w zagospodarowaniu odpadów niebezpiecznych takie, jak m.in. Orlen Eko sp. z o.o. z siedzibą w Płocku, ZUO Konin sp. z o.o. z siedzibą w Koninie, Ecotech Polska S.A z siedzibą w Łomiankach oraz Euro-Eko sp. z o.o. z siedzibą w Mielcu.

Należy również wskazać, iż w przypadku określenia rynku wywozu odpadów niebezpiecznych w aspekcie geograficznym jako obejmującego obszar województwa, udział uczestników koncentracji na obszarze woj. pomorskiego (gdzie ich działalność pokrywa się) nie przekroczyłby 1 %.

Rynek oczyszczania ulic i dróg

Usługi oczyszczania ulic i dróg świadczone są sezonowo (oczyszczanie letnie i zimowe) i mają na celu utrzymanie ulic i dróg w odpowiednim stanie przydatności do ruchu na zlecenie zarządców dróg, w gestii których znajdują się poszczególne odcinki dróg. W celu zapewnienia utrzymania nawierzchni w odpowiednim stanie zarządcy dróg zawierają umowy na dany sezon z kilkoma przedsiębiorcami wyłanianymi w drodze przetargu na okres roku lub kilku kolejnych lat. Działalność w zakresie oczyszczania ulic i dróg nie wymaga zezwolenia, jednak jej rozpoczęcie i wykonywanie wiąże się, ze względu na konieczność korzystania ze specjalistycznych pojazdów samochodowych, z kosztami większymi niż ma to miejsce w przypadku wywozu odpadów komunalnych. W opinii Wnioskodawcy usługi te świadczone są w wymiarze lokalnym (w promieniu 10 km od bazy) i ograniczone do terenów miejskich. Szacuje on udziały uczestników koncentracji w rynku usług oczyszczania miast, utrzymania zieleni oraz utrzymania dróg i chodników na ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 15 załącznika do decyzji] % w Gdańsku (PRSP) oraz ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 16 załącznika do decyzji] % odpowiednio w Kościerzynie i Pruszczu Gdańskim (SITA Pomorze).

Zgodnie z przepisem art. 5 ust 4 ustawy o utrzymaniu czystości obowiązki utrzymania czystości i porządku na drodze publicznej należą do zarządu drogi, zatem zdaniem Prezesa Urzędu, z uwagi na konieczność utrzymywania przejezdności (odśnieżania) w sezonie zimowym dróg krajowych i wojewódzkich geograficzny wymiar tego rynku jest szerszy i ma

charakter regionalny wyznaczony zasięgiem działania podmiotu zarządzającego drogami na określonym obszarze, który zawiera umowy z przedsiębiorcami na świadczenie usług w powyższym zakresie. Informacje Wnioskodawcy wskazują, iż SITA Pomorze jest stroną umowy w zakresie oczyszczania dróg wojewódzkich w województwie pomorskim (powiaty kościerski i kartuski), natomiast umów takich nie zawierał PRSP. Ponadto z informacji przekazanych w zgłoszeniu wynika, iż Grupa SITA świadczy usługi oczyszczania dróg i ulic na lokalnym rynku miasta Kościerzyna, a PRSP - na lokalnych rynkach miast Gdańsk i Pruszcz Gdański. Uczestnicy koncentracji nie działają zatem na wspólnym rynku geograficznym.

Rynek pielęgnacji terenów zielonych

Pielęgnacja terenów zielonych obejmuje głównie przycinanie drzew i krzewów, strzyżenie trawników i grabienie liści. Działalność w zakresie pielęgnacji terenów zielonych nie wymaga zezwolenia ani specjalistycznego know-how, a jej rozpoczęcie lub wykonywanie nie jest związane z dużymi nakładami finansowymi. Usługi te są świadczone przy częściowym wykorzystaniu zaplecza samochodowego używanego przy wywozie odpadów komunalnych. Usługi oczyszczania oraz pielęgnacji terenów zielonych świadczone są głównie lokalnie na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego i na obszarze jego działania.

Z informacji przekazanych w zgłoszeniu wynika, iż Grupa SITA świadczy usługi pielęgnacji terenów zielonych na lokalnym rynku miasta Kościerzyny, a PRSP - na lokalnych rynkach Gdańska i Pruszcza Gdańskiego. Uczestnicy koncentracji działają zatem na rozłącznych geograficznie rynkach pielęgnacji terenów zielonych.

Rynek odbioru odpadów komunalnych

Odpadami komunalnymi, w rozumieniu *ustawy o odpadach*, są odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Oceniając wymiar geograficzny rynku odbioru odpadów komunalnych konieczne jest zdefiniowanie obszaru, na którym panują zbliżone warunki konkurencji oraz określenie czynników, które o tym decydują.

Zdaniem Wnioskodawcy rynek odbioru odpadów komunalnych jest ograniczony zasięgiem ekonomicznej opłacalności dojazdu samochodu - śmieciarki. Z punktu widzenia generowania zysków opłacalne jest świadczenie usług w promieniu ok. 40 - 60 km od bazy

przedsiębiorcy prowadzącego taką działalność, przy uwzględnieniu istnienia w tym rejonie określonej liczby klientów, odpowiednich cen wywozu odpadów komunalnych w danym rejonie, stopnia rozwoju sieci dróg i związanego z tym czasu dojazdu do klienta oraz odpowiedniej wielkości taboru.

Organ antymonopolowy nie podziela opinii Wnioskodawcy w zakresie wyznaczenia geograficznego rynku odbioru odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 142, ze zmian.), do zadań własnych gminy należy m.in. utrzymanie czystości i porządku w gminach. Zadania gminy w tym zakresie reguluje ustawa *o utrzymaniu czystości*. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wymagane jest uzyskanie zezwolenia organów gminy, tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce świadczenia usług. Natomiast zgodnie z art. 7 ust. 3 tej ustawy, organy gminy określają i podają do publicznej wiadomości wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie takiego zezwolenia. Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, rada gminy uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku obowiązujący na terenie gminy. Zatem warunki na jakich świadczone są usługi odbierania odpadów komunalnych określone są przez organy poszczególnych gmin, które udzielają również zezwoleń na świadczenie na ich obszarze usług odbierania odpadów. Ponadto zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy *o utrzymaniu czystości* rada gminy w drodze uchwały określa górne stawki opłat ponoszone przez właścicieli nieruchomości za usługi odbierania odpadów komunalnych.

Oznacza to, iż warunki konkurencji na rynku usuwania odpadów zależą od danej Gminy, która uchwała regulamin określający, na jakich warunkach przedsiębiorcy mogą świadczyć usługi usuwania odpadów oraz decyduje o tym, ilu przedsiębiorców może świadczyć te usługi na jej obszarze. Wynika stąd, iż warunki wykonywania działalności polegającej na odbieraniu odpadów, a tym samym warunki konkurencji na tym rynku, w każdej gminie są różne, a więc obszar, na którym panują zbliżone warunki konkurencji wyznaczony jest zdaniem Prezesa Urzędu obszarem danej gminy.

Uczestnicy koncentracji posiadali łącznie w 2010 r. 65 pozwoleń na odbiór odpadów komunalnych w gminach województwa pomorskiego, przy czym obsługiwali 58 gmin.

Wielkość gminnych/miejskich rynków odbioru odpadów komunalnych wspólnych dla uczestników koncentracji, ich udziały w 2010 r. w tych rynkach, liczbę firm

posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności oraz firmy konkurujące z uczestnikami koncentracji wraz z ich udziałem w rynku przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

Jednostka adm. gmina/ miasto	Wielkość rynku w MG	Udział w rynku (%)			Liczba firm posiadających zezwolenia	Główni konkurenci	
		SITA Pomorze	PRSP	łącznie		nazwa	udział. w rynku w %
Gdańsk	[tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 17 załącznika do decyzji]				86	PU CLEAN-BUD s.c. zs. w Gdyni	[tajemnica przedsiębiorstwa pkt 17 załącznika do decyzji]
Gdynia					20	PRSP Sanipor sp. z o.o. ZS.. w Gdyni	
Sopot					32	Zakład Oczyszczania Miasta zs. w Sopocie	
m. Tczew					12	PUK Complex zs. w Nowym Stawie	
Pruszcz Gdański					12	Veolia-Altwater Piła sp. z o.o. zs.w Piła	
Żukowo					13	FUK Komunal Express Edmund Jednac zs. w Jankowie	
Kolbudy					14	FUK Komunal Express Edmund Jednac zs. w Jankowie	
Trąbki Wielkie					14	PUK Complex zs. w Nowym Stawie	
gm. wiejska Tczew						PUK Starkom sp. z o.o.	

Przedstawione w tabeli nr 1 dane wskazują, iż łączny udział uczestników koncentracji w gminnych/miejskich rynkach odbioru odpadów komunalnych przekroczył próg 20% w

następujących miastach i gminach województwa pomorskiego: Gdańsk, Tczew (miasto oraz gmina wiejska), Pruszcz Gdański, Żukowo, Kolbudy oraz Trąbki Wielkie).

Na uwagę zasługuje fakt, iż indywidualne udziały w tych rynkach zarówno SITA Pomorze, jak i PRSP przekraczają 40% (w przypadku SITA Pomorze - na rynkach miasta i gminy Tczew oraz Żukowa, a w przypadku PRSP - na rynkach Gdańska, Kolbud i Trąbek Wielkich) już w chwili zgłoszenia zamiaru koncentracji. Jednocześnie w wyniku zgłoszonej operacji nastąpi wzrost udziałów jej uczestników w poszczególnych rynkach mieszczący się w przedziale od ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 18 załącznika do decyzji] % do ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 19 załącznika do decyzji] %.

Udziały w gminnych/miejskich rynkach odbioru odpadów komunalnych przedsiębiorców konkurujących z uczestnikami koncentracji na tych rynkach kształtują się w przedziale od ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 20 załącznika do decyzji] % (w mieście Tczew oraz w gminie Żukowo) do ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 21 załącznika do decyzji] % w Sopocie. Z 9 rynków lokalnych, na których Grupa SITA i PRSP wspólnie prowadzą działalność, udział ich największych konkurentów w 4 rynkach przekracza 20%, wynosząc w Sopocie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 22 załącznika do decyzji] %, w Gdyni – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 23 załącznika do decyzji] %, w Pruszczu Gdańskim – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 24 załącznika do decyzji] % oraz w gminie Kolbudy – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 25 załącznika do decyzji] %.

Należy podkreślić, iż konkurenci uczestników koncentracji, posiadając stosowne zezwolenia również prowadzą działalność na kilku rynkach. Zostały one wyszczególnione w tabeli nr 2.

Tabela nr 2

nazwa przedsiębiorcy	miasta/gminy, w których posiada zezwolenie na odbiór odpadów
PU CLEAN-BUD s.c. zs. w Gdyni	Gdańsk, Gdynia, Sopot, Kolbudy
PRSP Sanipor sp. z o.o. zs. w Gdyni	Gdańsk, Gdynia, Żukowo
Zakład Oczyszczania Miasta zs. w Sopocie	Gdańsk, Gdynia, Sopot
Veolia-Altvater Piła sp. z o.o. zs. w Pile	Gdańsk, Pruszcz Gdański, Kolbudy
FUK Komunal Express Edmund Jednac zs. w Jankowie	Gdańsk, Gdynia, Sopot, Kolbudy, Pruszcz Gdański, Żukowo
PUK Complex zs. w Nowym Stawie	Tczew, Trąbki Wielkie
Remondis Sp. z o.o. zs. w Warszawie oddział w Gdyni	Gdańsk, Gdynia, Sopot, Kolbudy, Trąbki Wielkie, Żukowo
PUK Starkom sp. z o.o. zs. w Starogardzie Gd.	Trąbki Wielkie

Dokonane w trakcie niniejszego postępowania ustalenia wskazują, iż niniejsza koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na miejskie/gminne rynki usług odbioru odpadów komunalnych Gdańska, Tczewa (miasto i gmina), Pruszcza Gdańskiego, Żukowa, Kolbud oraz Trąbek Wielkich, w których łączne udziały uczestników koncentracji przekraczają 20%, wynosząc odpowiednio ok.: [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 26 załącznika do decyzji] %.

Zgodnie ze wskazanymi wyżej przepisami ustawy o *utrzymaniu czystości* wejście na rynek odbioru odpadów komunalnych w gminie wymaga zezwolenia, wydawanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, co jest główną barierą wejścia na przedmiotowy rynek. Ponadto przedsiębiorca ubiegający się wyłącznie o zezwolenie na zbieranie i transport odpadów komunalnych powinien udokumentować gotowość ich odbioru przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Natomiast wejście na omawiany rynek nie jest uzależnione od posiadania specjalistycznego know-how, a koszty administracyjne, w porównaniu z innymi branżami, np. produkcyjnymi, są niewielkie.

Z uwagi na fakt, iż specyfiką usług wywozu odpadów komunalnych jest wynikające z przepisów ustawy o *utrzymaniu czystości* ich powiązanie ze składowaniem bądź utylizacją, wpływ na konkurencję na rynku, zwłaszcza gminnym, mogą wywierać przedsiębiorcy, którzy oprócz wywozu odpadów zarządzają również wysypiskiem. Właścicielem lub współwłaścicielem tych firm jest przeważnie gmina. Wprawdzie co do zasady dostęp do składowisk komunalnych jest równy i nieograniczony, jednak w praktyce orzeczniczej organu antymonopolowego występowały sprawy o utrudnianie przedsiębiorcom dostępu do składowisk komunalnych lub stosowanie niedozwolonych praktyk, np. w zakresie kształtowania polityki cenowej.²

Większość przedsiębiorców ustala ceny na podstawie własnych kalkulacji, w których znaczącą pozycję stanowią koszty transportu. Z informacji Wnioskodawcy wynika, iż z punktu widzenia generowania zysków opłacalne jest świadczenie usług w promieniu ok. 40 - 60 km od bazy przy uwzględnieniu istnienia w tym rejonie określonej liczby klientów, odpowiednich cen wywozu odpadów komunalnych w danym rejonie, stopnia rozwoju sieci dróg i związanego z tym czasu dojazdu do klienta oraz odpowiedniej wielkości taboru pojazdów. Przedsiębiorca, którego siedziba zlokalizowana jest na terenie określonej gminy,

² Patrz np. Decyzja Nr RPZ 7/2011 z dnia 15.06.2011 r.

nie ogranicza się zatem do działania na rynku tylko tej gminy, lecz ubiega się również o zezwolenie na prowadzenie działalności w innych gminach. Jednakże warunki konkurencji nawet w sąsiednich gminach mogą się zdecydowanie różnić z uwagi na fakt, iż warunki na jakich świadczone są usługi odbierania odpadów komunalnych określają organy poszczególnych gmin, które udzielają zezwoleń na świadczenie na ich obszarze usług odbierania odpadów. Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o *utrzymaniu czystości* rada gminy w drodze uchwały określa również górne stawki opłat ponoszone przez właścicieli nieruchomości za usługi odbierania odpadów komunalnych.

Ceny jednostkowe za świadczone usługi są niskie, na rynku występuje duża skłonność klientów do zmiany firmy odbierającej odpady i nie obserwuje się na nim zjawiska przywiązania klientów do marki (firmy). Przyczyny te zmuszają przedsiębiorców do konkurowania o klientów poprzez ceny świadczonych usług oraz warunki umów.

Preferencje konsumentów na rynku odbioru odpadów komunalnych dotyczą głównie cen, zatem są oni skłonni do częstych zmian firmy usuwającej odpady, poszukując korzystnych cenowo ofert świadczenia tych usług.

Jak wynika z ustaleń Prezesa Urzędu rynek odbioru odpadów komunalnych charakteryzuje się stosunkowo dużą liczbą działających na nim przedsiębiorców, o czym świadczy liczba wydanych w poszczególnych miastach i gminach zezwoleń na prowadzenie działalności (por. w tabeli nr 1). Zainteresowanie przedsiębiorców wejściem na przedmiotowe rynki związane jest z relatywnie niskimi (w porównaniu do branż przemysłowych) kosztami rozpoczęcia działalności, na które składają się przede wszystkim koszty zakupu pojazdów samochodowych i koszty wynagrodzeń zatrudnionych pracowników. Potwierdzają to informacje Wnioskodawcy, z których wynika, iż w 2010 r. w Gdańsku zostały wydane 83 zezwolenia, a w Tczewie 12 zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odbioru odpadów. Ponadto przewiduje on również ekspansję na kolejne rynki przedsiębiorców prowadzących już działalność na szerszą skalę, takich jak działające na terenie województwa pomorskiego firmy Remondis i Sanipor.

Specyfiką lokalnych rynków odbioru odpadów w dużych miastach, czyli w badanym przypadku Gdańska i Gdyni, jest efekt skali, związany z nagromadzeniem dużych ilości odpadów komunalnych na stosunkowo niewielkiej przestrzeni, co jest efektem dużej gęstości zaludnienia, wynikającej z charakteru zabudowy. Wnioskodawca poinformował, iż ponad [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 27 załącznika do decyzji] % odbieranych przez PRSP odpadów komunalnych pochodzi z terenu [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 28 załącznika do decyzji], a [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 29 załącznika do decyzji] % odpadów

odbieranych przez SITA z bazy w [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 30 załącznika do decyzji] pochodzi z [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 31 załącznika do decyzji]. Z uwagi na lokalizację baz w ośrodkach miejskich odległość dojazdu do klienta jest stosunkowo niewielka. Na rynkach aglomeracji miejskich klientami firm wywożących odpady są między innymi administracje dużych obiektów i osiedli, „produkujących” znaczne ilości odpadów (ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 32 załącznika do decyzji] % w Tczewie i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 33 załącznika do decyzji] % w Gdańsku), którzy dysponują istotną siłą przetargową. Czynnikiem wyróżniającym rynek dużego miasta jest ponadto technologia gromadzenia (odbioru) i wywożenia odpadów komunalnych, co przejawia się rozmiarami stosowanych pojemników, możliwością wprowadzenia specjalistycznych pojazdów. Wspomniane cechy rynku miejskiego znajdują odbicie w ponoszonych kosztach wywozu i cenach usług.

Istotny wpływ na warunki konkurencji na lokalnych rynkach odbioru odpadów komunalnych może mieć w poszczególnych gminach realizacja przepisów art. 6a ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3b ustawy *o utrzymaniu czystości*, zgodnie z którymi rada gminy może w drodze uchwały, na podstawie akceptacji mieszkańców wyrażonej w przeprowadzonym uprzednio referendum gminnym, przejąć od właścicieli nieruchomości obowiązki w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych. Przejęcie przez gminę obowiązków w tym zakresie wiązać się będzie bądź z odbiorem odpadów przez firmy, których właścicielem lub współwłaścicielem jest gmina lub też występowaniem gminy w roli klienta dysponującego istotną siłą przetargową.

Z dniem 1 stycznia 2012 r. zaczną obowiązywać przepisy znowelizowanej ustawy *o utrzymaniu czystości* (Dz. U. z 2011 r., nr 152, poz. 897), dalej „*znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości*”. Zgodnie z art. 6c ust. 1 tej ustawy gminy przejmą od właścicieli nieruchomości obowiązek podpisywania umów na odbieranie odpadów komunalnych z podmiotami prowadzącymi działalność w tym zakresie.

Art. 6d ust. 1 *znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości* nakłada na gminy obowiązek wyłaniania w drodze przetargu podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Tym samym przepisy te wprowadziły dla przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych obowiązek uczestniczenia w przetargach organizowanych przez gminy. Z wybranym w drodze przetargu przedsiębiorcą wójt, burmistrz lub prezydent miasta zawiera

umowę na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (art. 6f znowelizowanej ustawy *o utrzymaniu czystości*). Ponadto na podstawie art. 6h tej ustawy właściciele nieruchomości są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która zgodnie z art. 6r ust. 1 *znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości* stanowi dochód gminy, co pozwala gminom dysponować finansami pochodzącymi z pobieranych z tego tytułu opłat od mieszkańców. Natomiast przepisy art. 9 ust 1 i 2 tej ustawy pozwalają egzekwować od firm zajmujących się zagospodarowaniem odpadów odpowiedniej jakości usługi, w tym odzysk i recykling zebranych odpadów.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż po wejściu w życie nowelizacji ustawy *o utrzymaniu czystości* obowiązujący obecnie model konkurencji na rynku (o poszczególnych dostawców odpadów) zostanie zastąpiony konkurencją o rynek (o całość strumienia odpadów z danego terenu, w ramach rozpisywanych przetargów). Na każdym rynku lokalnym po stronie zakupowej pozostanie co do zasady tylko jeden podmiot – gmina organizująca przetarg. Skokowo wzrośnie zatem siła przetargowa nabywców w stosunku do przedsiębiorców świadczących usługi na tych rynkach. Należy również spodziewać się, że znaczenie barier wejścia na lokalny rynek zmaleje, ponieważ zezwolenia na odbiór odpadów zastąpią wpisy do rejestru. Zyskają natomiast na znaczeniu czynniki o charakterze regionalnym, a nawet krajowym – know-how, krajowe zasoby sprzętowe i ludzkie, które można alokować stosownie do wyników przetargów na znacznie większym niż gmina obszarze. Można oczekiwać, iż z rynku zostaną wyeliminowani przedsiębiorcy, którzy nie mają obecnie potencjału wystarczającego do udziału jednocześnie w dużej liczbie przetargów. Dlatego aby ocenić wpływ koncentracji na konkurencję w perspektywie najbliższych lat, zdaniem organu antymonopolowego zasadne jest odniesienie się również do udziałów uczestników koncentracji w rynku na poziomie regionalnym. Łączny udział uczestników koncentracji w rynku województwa pomorskiego według danych za 2010 r. wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 34 załącznika do decyzji]³ %, w tym udział SITA Pomorze - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 35 załącznika do decyzji] %, a udział PRSP - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 36 załącznika do decyzji] %.

³ na podstawie szacunkowych udziałów uczestników koncentracji w gminnych rynkach odbioru odpadów komunalnych na obszarze woj. pomorskiego

b) koncentracja nie wywiera wpływu w układzie wertykalnym

Ustalenia niniejszego postępowania wskazują na istniejące pomiędzy uczestnikami koncentracji potencjalne powiązanie wertykalne typu dostawca - odbiorca.

Specyfiką usług wywozu odpadów komunalnych jest wynikające z art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy *o utrzymaniu czystości* ich powiązanie ze składowaniem bądź utylizacją. Część przedsiębiorców, którzy zajmują się wywozem odpadów zarządza również wysypiskiem. Są to przeważnie firmy, których właścicielem lub współwłaścicielem jest gmina. W opinii Wnioskodawcy dostęp do składowisk odpadów nie jest jednak istotnym czynnikiem ograniczającym działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych, gdyż co do zasady dostęp do składowisk komunalnych jest równy i nieograniczony. Firmy posiadające własne wysypiska, będąc np. ich administratorem, dzierżawcą lub właścicielem, korzystają także z innych składowisk, przy wyborze których wyznacznikiem są koszty transportu odpadów z poszczególnych gmin.

SITA Pomorze posiadając własne wysypisko w gminie Gniew korzysta również ze składowisk zewnętrznych zlokalizowanych w [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 37 załącznika do decyzji], a ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 38 załącznika do decyzji] % zebranych przez nią w województwie pomorskim odpadów jest składowanych na własnym składowisku. Z informacji przekazanych w zgłoszeniu wynika, iż składowisko to [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 39 załącznika do decyzji]. Wnioskodawca oszacował swój udział w pomorskim rynku składowania odpadów na ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 40 załącznika do decyzji] %.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż w toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), bowiem przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji nie osiągną indywidualnego lub łącznego udziału w rynkach będących jednocześnie rynkami poprzedniego bądź następnego szczebla obrotu przekraczającego 30%.

c) koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym na:

- lokalne rynki oczyszczania miast, utrzymania zieleni oraz utrzymania dróg i chodników w następujących miastach: Lublin, Nowy Sącz, Piaseczno, Częstochowa, Kościerzyna, w których spółki należące do Grupy SITA posiadają udziały w granicach [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 41 załącznika do decyzji] % oraz w Gdańsku, gdzie udział PRSP wynosi ok [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 42 załącznika do decyzji] %,
- lokalne rynki odbioru odpadów komunalnych w województwie dolnośląskim w mieście

Głogów oraz w 7 gminach wiejskich, w województwie lubelskim w 2 gminach wiejskich, w województwie małopolskim w mieście Nowy Sącz oraz w 6 gminach wiejskich, w województwie mazowieckim w miastach Płock i Radom oraz w 8 gminach wiejskich, w województwie śląskim w miastach Bielsko-Biała, Częstochowa i Tychy oraz w 10 gminach wiejskich, a także w gminie Kołbaskowo w województwie zachodniopomorskim, w których spółki należące do Grupy SITA posiadają udziały w granicach [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 43 załącznika do decyzji] %, bowiem spółki z Grupy SITA oraz PRSP osiągają w tych rynkach udział przekraczający 40%.

Na podstawie zgromadzonego materiału i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Przepis art. 18 ustawy o ochronie konkurencji stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę, w drodze decyzji, na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Szczególnym przypadkiem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Należy jednakże podkreślić, że do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powołany przepis wskazuje, że to intensywność ograniczenia konkurencji będzie determinowała treść rozstrzygnięcia organu antymonopolowego. Oznacza to, że nie każde ograniczenie konkurencji będące wynikiem planowanej fuzji będzie skutkowało wydaniem zakazu dokonania koncentracji, a jedynie mające charakter „istotnego” ograniczenia.

Analiza skutków niniejszej koncentracji wykazała, iż w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji. Dokonując oceny zasadności wyrażenia zgody na przeprowadzenie niniejszej koncentracji Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące argumenty.

Rynkami właściwym, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym są rynki odbioru odpadów komunalnych w następujących gminach miejskich i wiejskich województwa pomorskiego: Gdańsk, miasto Tczew i gmina wiejska Tczew, Pruszcz Gdański, Żukowo, Kolbudy oraz Trąbki Wielkie.

Określenie rynku w aspekcie produktowym wynika ze specyfiki usług polegających na odbieraniu od właścicieli nieruchomości oraz transporcie na składowiska odpadów komunalnych, w rozumieniu *ustawy o odpadach*. Wyznaczenie z kolei rynku w aspekcie geograficznym ograniczonego do obszaru gminy wynika z faktu, iż warunki konkurencji na rynku odbioru odpadów zależą od danej gminy, która uchwała regulamin określający, na jakich warunkach przedsiębiorcy mogą świadczyć usługi usuwania odpadów oraz decyduje, o tym ilu przedsiębiorców może świadczyć te usługi na jej obszarze.

Łączny udział uczestników koncentracji pod względem ilości odebranych odpadów kształtował się w 2010 r. w tak zakreślonych rynkach następująco: Gdańsk – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 44 załącznika do decyzji] %; miasto Tczew – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 45 załącznika do decyzji] %; Pruszcz Gdański – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 46 załącznika do decyzji] %; Żukowo – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 47 załącznika do decyzji] %; Kolbudy – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 48 załącznika do decyzji] %; Trąbki Wielkie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 49 załącznika do decyzji] %; gmina wiejska Tczew – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 50 załącznika do decyzji] %.

Podkreślić jednocześnie należy, iż wskazany udział uczestników koncentracji w rozpatrywanych rynkach wynika przede wszystkim z ich dotychczasowej indywidualnej silnej

pozycji na poszczególnych rynkach. I tak udział Grupy SITA w rynkach miasta Tczew i gminy wiejskiej Tczew oraz Żukowa wynosił odpowiednio ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 51 załącznika do decyzji] %, [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 52 załącznika do decyzji] % oraz ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 53 załącznika do decyzji] %, natomiast udział PRSP w rynkach Gdańska, Trąbek Wielkich oraz Kolbud kształtował się na poziomie odpowiednio ok.[tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 54 załącznika do decyzji] %, [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 55 załącznika do decyzji] % oraz ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 56 załącznika do decyzji] %. Jednocześnie udział PRSP w rynkach miasta i gminy Tczew oraz Żukowa wynosił odpowiednio: ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 57 załącznika do decyzji] %, a udział Grupy SITA w rynkach Gdańska, Trąbek Wielkich oraz Kolbud wynosił odpowiednio ok.: [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 58 załącznika do decyzji] %.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż w wyniku przejęcia przez Grupę SITA kontroli nad PRSP stopień koncentracji na rynkach Gdańska, miasta Tczew, Kolbud oraz Żukowa nie wzrośnie w znaczący sposób, bo od ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 59 załącznika do decyzji] % i tym samym sytuacja na tych rynkach nie ulegnie istotnej zmianie. W przypadku Trąbek Wielkich oraz gminy wiejskiej Tczew wzrost ten jest większy i wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 60 załącznika do decyzji] %, jednak biorąc pod uwagę argumenty wskazane poniżej również na tych rynkach w ocenie organu antymonopolowego nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji.

Jak wynika z ustaleń organu antymonopolowego po dokonaniu koncentracji jej uczestnicy spotykać się będą na rynkach Gdańska, Pruszcza Gdańskiego, miasta i gminy Tczew oraz Żukowa, Trąbek Wielkich i Kolbud z konkurencją szczególnie ze strony następujących podmiotów:

- w Gdańsku - PU CLEAN-BUD s.c. zs. w Gdyni - udział w rynku ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 61 załącznika do decyzji] %,
- w Pruszczu Gdańskim - Veolia-Altvater Piła sp. z o.o. zs. w Pile - udział w rynku ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 62 załącznika do decyzji] %,
- w mieście Tczew - PUK Complex zs. w Nowym Stawie - udział w rynku ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 63 załącznika do decyzji] %,
- w Żukowie - FUK Komunal Express zs. w Jankowie - udział w rynku ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 64 załącznika do decyzji] %,
- w Trąbkach Wielkich - PUK Complex zs. w Nowym Stawie - udział w rynku ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 65 załącznika do decyzji] %,

- w Kolbudach - FUK Komunal Express zs. w Jankowie - udział w rynku ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 66 załącznika do decyzji] %,
- w gminie wiejskiej Tczew - PUK Starkom sp. z o.o. - udział w rynku ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 67 załącznika do decyzji] %.

Należy podkreślić, iż na każdym z ww. rynków, oprócz wskazanych powyżej największych konkurentów, działa także co najmniej kilku innych przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbioru odpadów.

Dodatkowo należy zauważyć, iż wejście na rynek odbioru odpadów komunalnych w gminie pozbawione jest poważniejszych barier. Wymaga wprawdzie zezwolenia, wydawanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, co jest główną barierą wejścia na przedmiotowy rynek, natomiast nie jest uzależnione od posiadania specjalistycznego know-how, a koszty administracyjne, w porównaniu z innymi branżami, np. produkcyjnymi, są niewielkie. Uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności jest stosunkowo łatwe, o czym świadczy liczba zezwoleń wydanych w miastach i gminach, na terenie których prowadzą działalność uczestnicy koncentracji: w Gdańsku - 86, w Gdyni - 20, w Sopocie - 32, w Tczewie i Pruszczu Gdańskim – po 12, w Żukowie - 13 oraz w Kolbudach i Trąbkach Wielkich – po 14.

Ponadto jak wyżej wskazano preferencje konsumentów na rynku odbioru odpadów komunalnych dotyczą głównie cen stosowanych przez poszczególnych przedsiębiorców. Na rynku tym występuje duża skłonność klientów do zmiany firmy odbierającej odpady, ponieważ nie obserwuje się na nim zjawiska przywiązania klientów do marki (firmy). Przyczyny te zmuszają przedsiębiorców do konkurowania o klientów poprzez ceny świadczonych usług oraz warunki umów.

Wskazać również należy na wynikającą z przepisów prawa istotną rolę gmin w kształtowaniu warunków konkurencji na lokalnych rynkach odbioru odpadów komunalnych. Zgodnie bowiem z art. 4 ust. 1 ustawy *o utrzymaniu czystości* warunki konkurencji na rynku odbioru odpadów zależą od danej gminy, która uchwała regulamin określający, na jakich warunkach przedsiębiorcy mogą świadczyć usługi usuwania odpadów. Ponadto zgodnie z art. 7 ust.1 pkt 1 i 2 tej ustawy, na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wymagane jest uzyskanie zezwolenia wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce świadczenia usług. Organy te określają i podają do publicznej wiadomości wymagania, jakie

powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia (art. 7 ust. 3 tej ustawy). Jednocześnie przepisy art. 6 ustawy *o utrzymaniu czystości* przyznają radzie gminy uprawnienia do określania w drodze uchwały górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi odbierania odpadów komunalnych oraz stwarzają radzie gminy możliwość przejścia w drodze uchwały od właścicieli nieruchomości, obowiązków w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych, przez co gmina wychodząc z roli organizatora staje się również znaczącym kontrahentem na tym rynku, posiadającym istotną siłę przetargową.

Z kolei zgodnie z przepisami art. 6c ust. 1 znowelizowanej ustawy *o utrzymaniu czystości*, która zacznie obowiązywać od stycznia 2012 r., gminy przejmą od właścicieli nieruchomości obowiązek podpisywania umów na odbieranie odpadów komunalnych z podmiotami prowadzącymi działalność w tym zakresie. Art. 6d ust. 1 tej ustawy nakłada na gminy obowiązek wyłaniania w drodze przetargu podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Tym samym przepisy te wprowadziły dla przedsiębiorców chcących prowadzić działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych obowiązek uczestniczenia w przetargach organizowanych przez gminy. Zgodnie z art. 6f znowelizowanej ustawy z wybranym w drodze przetargu przedsiębiorcą wójt, burmistrz lub prezydent miasta zawiera umowę na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Ponadto na podstawie art. 6h ustawy właściciele nieruchomości są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która zgodnie z art. 6r ust. 1 stanowi dochód gminy, co pozwala gminom dysponować finansami pochodzącymi z pobieranych z tego tytułu opłat od mieszkańców.

Wejście w życie nowych przepisów, zgodnie z którymi gmina występując w roli jedynego kontrahenta ww. usług na swoim obszarze posiadać będzie zdecydowaną przewagę przetargową, może znacząco zmienić stan konkurencji na lokalnych rynkach odbioru odpadów komunalnych. Zmniejszenie barier wejścia na teren poszczególnych gmin wraz ze wzrostem znaczenia czynników o charakterze regionalnym lub nawet krajowym (takich jak know – how oraz krajowe zasoby sprzętowe i ludzkie, które mogą być alokowane stosownie do wyników przetargów na szerszym terytorium) doprowadzi do rozszerzenia obszaru, na którym konkurować będą przedsiębiorcy trudniący się odbiorem odpadów. Można przewidywać, iż liczba podmiotów prowadzących działalność na tych rynkach ulegnie zmniejszeniu z uwagi na konieczność ponoszenia wyższych kosztów w związku z

wymaganiami stawianymi w zakresie ich działalności przez gminy - organizatorów przetargów. Z rynku zostaną prawdopodobnie wyeliminowane przedsiębiorstwa, które nie mają obecnie potencjału wystarczającego do udziału jednocześnie w dużej liczbie przetargów. Aby zatem ocenić wpływ koncentracji na konkurencję w dalszej perspektywie, należy odnieść się również do danych nt. udziałów w rynku na poziomie regionalnym. Jak wyżej wskazano w 2010 r. łączny udział uczestników koncentracji w rynku województwa pomorskiego wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 68 załącznika do decyzji] %, w tym udział SITA Pomorze - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 69 załącznika do decyzji] %, a udział PRSP - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 70 załącznika do decyzji] %. Podkreślić należy, iż łączny udział uczestników koncentracji na tak określonym rynku jest znacznie niższy niż próg, z którym ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej. Jednocześnie na tak wyznaczonym obszarze uczestnicy koncentracji będą spotykać się z istotną konkurencją ze strony innych przedsiębiorców zarówno tych, którzy prowadzą działalność w zakresie odbioru odpadów na terenie gmin, które są rynkami wspólnymi, jak i tych gmin, gdzie taka działalność się nie pokrywa.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż koncentracja nie doprowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji w wyniku relacji horyzontalnych jakie istnieją pomiędzy jej uczestnikami na lokalnych rynkach odbioru odpadów komunalnych w Gdańsku, mieście i gminie Tczew, Pruszczu Gdańskim, Żukowie, Kolbudach i Trąbkach Wielkich.

W sprawie brak jest rynków właściwych, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie wertykalnym. Relacje wertykalne jakie istnieją pomiędzy PRSP- odbiorcą odpadów a SITA Pomorze - właścicielem składowiska odpadów w województwie pomorskim, z uwagi na fakt, iż [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 71 załącznika do decyzji], nie wpłyną zatem w istotny sposób na stan konkurencji na tych rynkach.

Występowanie rynków konglomeratowych, takich jak lokalne rynki odbioru odpadów komunalnych w województwach dolnośląskim, lubelskim, małopolskim, mazowieckim, śląskim oraz w województwie zachodniopomorskim, na których działają spółki Grupy SITA oraz występowanie rynków konglomeratowych, na których działają spółki Grupy SITA i PRSP takich, jak lokalne rynki oczyszczania miast, utrzymania zieleni oraz utrzymania dróg i chodników w Lublinie, Nowym Sączu, Piasecznie, Częstochowie, Kościerzynie oraz w

Gdańsku zdaniem organu antymonopolowego nie jest istotne dla oceny skutków rozpatrywanej koncentracji, ponieważ brak jest podstaw aby przypuszczać, iż siła rynkowa, jaką posiada grupa SITA i PRSP na tych rynkach zostanie przeniesiona na inne rynki, na których prowadzą działalność uczestnicy koncentracji, a w szczególności na te rynki, na których istnieją powiązania horyzontalne lub wertykalne pomiędzy uczestnikami koncentracji.

Mając powyższe na uwadze organ antymonopolowy uznał, iż zamierzona koncentracja spełnia kryterium wskazane w art. 18 ustawy o ochronie konkurencji, bowiem w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku, co uzasadnia wydanie przez Prezesa Urzędu zgody na jej dokonanie.

W związku z powyższym orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów*

*Dyrektor Departamentu
Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński*

Otrzymuje:

SITA Polska Sp. z o.o., Warszawa